Kistarcsai
Flór Ferenc Kórház

Szülészeti és Nőgyógyászati Osztály
Osztályvezető főorvos: Dr. Fekete Tamás Ferenc főorvos
Tel: 28-5o7-711, e-mail: szuleszet-nogyogyaszat@florhosp.hu

21. BETEGTÁJÉKOZTATÓ
Császármetszés

A beavatkozás célja:
Anyai és/vagy magzati körülmény ill. (veszély)állapot miatt a magzatot leggyorsabban és a legkevesebb károsodás kockázatával császármetszés útján tudjuk a világra segíteni. Ugyanakkor tudni kell, hogy néha a magzat a méhen belül már a szülés megindulása előtt kórosan fejlődött. Jelenleg átlagosan minden harmadik szülés császármetszés útján történik. A császármetszéses szülések aránya világszerte és így Magyarországon is (de területenként eltérő módon és mértékben) folyamatosan és jelentősen emelkedik.

Műtéti előkészítés:
Szükség esetén még a műtőbe szállítás előtt a műtéti területen leborotváljuk a szeméremszőrzetet. Vénás infúziót kötünk be, antibiotikumot adunk a fertőzések megelőzésére, valamint kis mennyiségű savlekötőt is itatunk.

A műtét lefolyása:
A műtét általában gerincközeli (spinális vagy epidurális) érzéstelenítésben, esetleg altatásban történik. A konkrét esetben tervezett eljárásról és lehetséges szövődményekről az altató orvostól kap tájékoztatást. A műtőbe szállítás után a műtéti területet fertőtlenítő folyadékkal lemossuk, majd jód tartalmú fertőtlenítővel kitöröljük a hüvelyt, és felhelyezzük a hólyagkatétert. Ezt követően egyszer használatos steril kendőket terítünk a hasra. A bemetszés általában a „bikini vonalban" történik (Pfannenstiel-metszés), a hasizmokat széthúzzuk, majd a méhen ejtett metszés után a magzat kiemelésre kerül. Kiemeléskor a szülőnő érezheti a hasfalra gyakorolt nyomást. Miután a lepény is eltávolításra került, ellátjuk a méhen és a hason ejtett metszések sebét, legtöbb esetben felszívódó varratsorral. Ritkán szükség lehet vékony műanyag cső (drén) behelyezésére a hasfalba, a sebváladék elvezetése céljából. A drén általában 24 órával a műtét után kerül eltávolításra. Igen ritkán (pl. korai koraszülés, fekvési rendellenesség) a hason és a méhen hosszanti metszést ejtünk. A műtét ideje általában 30-50 perc. Az újszülött első ellátását a jelenlévő gyermekorvos és csecsemősnővér végzi. A műtét után az őrző kórteremben általában 6 órán át megfigyeljük. A gyermekágyas és újszülöttje állapotától függően ez idő alatt is lehetőség van a gyermek mellre helyezésére, a megfelelő idő eltelte után étel és ital fogyasztására, valamint fájdalomcsillapításra. 6 óra elteltével eltávolításra kerül a hólyagkatéter és gyermekágyas kórterembe költöztetik. Panaszmentesség esetén a 2-3. napon bocsátjuk otthonába. Az újszülötteket a gyermekorvos felügyeli és bocsátja haza.

A beavatkozás lehetséges szövődményei:
Mint minden műtétnek, a császármetszésnek is lehetnek szövődményei, melyek eltérő gyakorisággal fordulnak elő. Ezek a következők: láz, fertőzés, az erek valamint a hasi szervek (húgyhólyag, húgyvezeték, belek, petefészkek, petevezetők, méh) sérülése, nagyobb vérzés, mely miatt akár műtét közben, akár műtét után vérátömlesztésre lehet szükség, trombózis, embólia, sebgennyedés, sebszétválás, vérömleny, vérszegénység, ún. petemellékrészek (lepény-, burokrészek) visszamaradása a méh üregében. Igen ritka esetekben - az anyai élet megmentése érdekében - méheltávolításra kényszerülünk. Esetenként előfordulhatnak kisebb magzati sérülések is (pl. karcolás, vágott bőrseb).
Késői szövődmények: a hasi seb elégtelen gyógyulása, összenövések a hasban, további terhességek esetén nagyobb a méhrepedés, a hegszétválás, az elöl fekvő vagy kóros helyen tapadó lepény kockázata, gyakoribb az ismételt császármetszés szükségessége.

A műtét elmaradásából eredő szövődmények:

Mind a magzatnál, mind a terhesnél tartós egészségkárosodás, illetve halál következhet be. A császármetszés szükségességét bizonyos esetekben könnyű eldönteni, mert az egyértelmű, máskor azonban nagyon nehéz véleményt mondani. Mivel komoly műtéti beavatkozásról van szó, a császármetszés elvégzését megfelelő indok(ok) fennállása esetén végezzük és a szükségesnek ítélt császármetszés lehetséges szövődményeit vállalni szükséges. Ugyanakkor a felesleges, vagy csupán a szülőnő kérésére végzett császármetszést a szövődmények lehetősége miatt nem helyesli a szakma.

Kistarcsa, 2022. február 1./4 verzió Összeállította: Dr. Fekete Tamás Ferenc osztályvezető főorvos